

Mali je broj privrednih delatnosti koje ne nalaze svoj interes u *razvoju turizma*, koji ima veliki uticaj na ekonomski razvoj privrede, naročito industrijski nedovoljno razvijenih regiona sveta. Imajući u vidu visok turistički potencijal Vojvodine

n

a razvoj turističke privrede u Pokrajini, direktni uticaj ima Privredna komora Vojvodine (PKV), sa ciljem razmatranja i rešavanja pitanja od interesa za turizam, vodeći računa o interesima privrede u celini.

Radni vek u Privrednoj komori Vojvodine

Od prvog profesionalnog izazova, pa do odlaska u penziju, u sektoru turizma bila je Dragica Samardžić, uključena u perspektive i razvojne mogućnosti u ovoj privrednoj grani od mesta sekretara Udruženja za turizam i ugostiteljstvo PKV (1979 - 2014) i sekretara Grupacije za turizam i ugostiteljstvo PKV (od 2014), do višeg savetnika za oblast turizma u Kabinetu predsednika PKV (2018 - 2020). Radila je na poslovima stvaranja povoljnijeg privrednog ambijenta za poslovanje, poslovnog povezivanja turističkih i ugostiteljstvenih preduzeća, te analizi i informacijama o poslovanju turističke i ugostiteljske privrede Vojvodine, organizovanja poslovnih foruma i B2B susreta (PK Županija Čongrad, PK Budimpešte, PK Pečujsko-baranjske oblasti (Mađarska), PK Županije Timiš i Arad (Rumunija), ŽK Rijeka (Hrvatska), Udruženjem turističkih agencija Bugarske, PK RS, Srpsko-grčkom privrednom komorom Solun, PK Crne Gore, Češko-moravskom privrednom komorom Ostrava, PK Maribora (Slovenija)), do planiranja i priprema projektne dokumentacije za učešće u programima Podrške EU i saradnje sa međunarodnim organizacijama i institucijama, te organizacije stručnih obuka, edukacija i studijskih putovanja.

Ime Dragice Samardžić se nalazi iza publikacija: „Turistička ponuda Vojvodine“, „Dvorci i letnjikovci Vojvodine“, „Smeštajni kapaciteti Vojvodine“, „Putevi etno suvenira Vojvodine“, „Gastronomski vodič Vojvodine“, „Bogatstvo kulinarskih uticaja - Gastronomija Sombora i Apatina“. Kao koordinator učestvovala je na projektu „Sinergija kulture i turizma za

razvoj ruralnog područja“ South East Europe Program 2011 - 2014; „Modernizacija i usklađivanje studijskih programa iz oblasti turizma u Srbiji“ - TEMPUS programu 2013 - 2016; Integrisanom razvoju prirodnih i kulturnih vrednosti u regionu reke Tise, „IDENTIS“ INTERREG-IPA CBC, Mađarska - Srbija 2018 - 2020.

- Žao mi je što se turizam trenutno nalazi u veoma teškoj situaciji. Mislim da u mom celokupnom, dugogodišnjem radu ovako teškog perioda u ovoj oblasti. Kada se setim svojih početaka u PKV, mnogo pažnje smo posvećivali edukaciji kadrova neophodnih privredi, turističkih vodiča i kvalifikovanih radnika u oblasti ugostiteljstva: kuvara, ugostitelja, konobara i ostalih profila. Na samom početku su me naučili koliko je bitno imati kvalitetne kadrove na kvalitetnim mestima i da je u ugostiteljstvu ljudski faktor srce i srž usluge, koji ugostiteljski objekat pruža i ako to izgubimo, mislim da će posledice biti nesagledive - rekla je mlad penziner, po iskustvu veteran u turizmu, Dragica Samardžić. Po profesiji pravnik sa položenim pravosudnim ispitom od starta je bila usmerena na zakonodavstvo u oblasti turizma, da ga shvati i primeni, kasnije i direktno uključena u kreiranje i donošenje nekih zakona i uredbi, kao član tima koji je radio na tim dokumentima. Bila je član Nacionalnog saveta za razvoj turizma, saradnik mnogim strukovnim udruženjima, kao što je Udruženje banja Srbije, smatrajući poslovno udruživanje i povezivanje vrlo bitnim, što su pokazala udruženja vinogradara i vinara koja su u munjevitom roku postala veoma atraktivna turistički proizvod Vojvodine.

Ogromne mogućnosti srpskog turizma

- Turizam smatram veoma lepotom privrednom granom koja daje ogromne mogućnosti za kreativnost. To je jedna dinamična grana i veoma prilagodljiva novonastalim situacijama na tržištu, što se pokazalo i tokom vanredne situacije, kada je zaustavljena kompletna privreda, da bi odmah nakon njenog ukidanja, turizam vrlo brzo bio pokrenut, zahvaljujući pre svega turističkim agencijama i organizacijom izleta po Srbiji. Ruralni turizam je pokazao da je veoma razvijen i vitalan i da može da pruži kvalitetnu uslugu. Ovaj vid turizma je pokazao da domaće tržište ima šta da ponudi domaćem gostu, kojeg nipošto ne treba zanemarivati. Ova situacija je donekle prevaziđena i uz veliku pomoć države, koja je u dva maha dala subvencije za zarade zaposlenih kako u drugim sektorima, tako i u turizmu - ističe naša sagovornica.

Za vreme sankcija 1992. godine, Dragica Samardžić pokreće inicijativu i nailazi na podršku turističkih agencija, hotelijera, ugostitelja, uspostavljanjem prestižne „Kapije uspeha“ - dodeli priznanja za kvalitet usluge u turizmu zasnovane na međusobnom ocenjivanju i druženju, koja u kontinuitetu traje do danas. Uz najdraže priznanje dobijeno od Udruženja banja Srbije za uspešnu saradnju, „Kapiju uspeha“ smatra svojim delom na koje je najponosnija, jer je uspela da tu akciju, lepo prihvaćenu i od strane dobitnika i od onih koji su u njoj učestvovali, održi punih 28 godina.

- Ostvarila sam jako lepu saradnju sa svim privrednim subjektima sa kojima sam imala kontakt. Mnogo smo radili u smislu organizacija nastupa na sajmovima u zemlji (Beograd, Novi Sad) i regionu („Ferien-Messe“ Beč, „Utazas-Travel“ Budimpešta, „Philoxenia“ Solun, „Place2Go“ Zagreb, „Alpe-Adria“ Ljubljana). Poslednjih godina smo otvorili tržište Austrije i kada prođu ovi (ne)uslovi, treba nastaviti širenje saradnje sa regionima u okruženju, jer to smatram izuzetno važnim, pošto smo jedni drugima najbliži. Organizovali smo brojne privredne susrete, prevashodno vođeni idejom i inicijativom privrednih subjekata i potrebot da se uspostavi poslovna saradnja sa partnerima bližih i daljih destinacija. Radila sam više studijskih putovanja: Vinitaly - *sajam*, Vina *sajam*, Ve rona;

U

mađarski

vinski gradić Villány i najveći vinski podrum i visku oblast Eger. Posetili smo Vinski podrum „*Goriška Brda*“,

najstariju vinsku zadrugu u SFRJ. Na principu reciprociteta sa predstavnicima banja obišli smo regiju Del - Alfeld (Južne Nizije), sa najvećim brojem banjskih centara u Mađarskoj, sa hotelijerima obilazili hotele u Opatiji i Kvarneru, što je podrazumevalo maksimalnu pripremljenost i odgovornost - istakla je gospođa Samardžić, dodajući da bi koliko toliko u poslu bili uspešni ljudi moraju da vam veruju, a to se postiže tako da ih nikada ne izneverite. Smatra da je poslovni kodeks izuzetno važan. Potrebno je voditi računa o svakoj svojoj reči i kada je kažete, morate da je ispunite.

- Polazeći od činjenice da sam radila u instituciji čija je obaveza da zastupa interes privatne privrede, trudila sam se da uvek radim u interesu turističke privrede, jer sam polazila od pretpostavke da sam tu zbog njih. Zato mi je drago što me kolege i sada kontaktiraju kada imaju problem. Dugo godina smo saradivali i bili upućeni jedni na druge. Drago mi je što je moja intervencija, na zahtev pokreta gorana urodila plodom i radnici zaposleni u nevladinom sektoru, koji se bave održivim turizmom u SRP, su uspeli da dobiju pomoć države u vidu subvencija na zarade - kaže Dragica, priznajući da je velika prednost rada u instituciji sa reputacijom i trajanjem jer su mnoga vrata otvorena, ali isto tako, istakla je potrebu za izgradnjom ličnog autoriteta.

Na pitanje kako je uspela paralelno da se dokaže i na profesionalnom i na privatnom polju, majke, supruge, objašnjava:

- Uvek me je pored razuma, kroz život vodio neki adrenalin. Bavila sam se i sportom: skijanjem, planinarenjem, igrala tenis, vozila bicikl. Vukla me je neka želja da vidim gde su mi granice. Mislim da sam malo i teška za saradnju, jer sam zahtevna i prema sebi i prema drugima, jer sam sebi postavila visoke kriterijume. I danas ni od čega ne odustajem i trudim se da mi dan bude ispunjen.

www.topsrbjia.com